

Список використаної літератури

1. Andrea DeCapua Grammar for Teachers: A Guide to American English for Native and Non-Native Speakers Springer, 2008.
2. Brandon Turner A new English grammar, The Rev. Brandon Turner, M. A., London, 1840.
3. Jeremiah Greenleaf Grammar simplified, or An ocular analysis of the English language, New York, 1835.
4. Rosemary Allen All About Grammar, R.I.C. Publications, 2007.
5. <http://www.fordham.edu/halsall/source/CT-prolog-para.html>.
6. <http://www.nativlang.com/middle-english/middle-english-canterbury-tales.php>.

Елена Климова. Роль наречий времени и места в тексте пролога Джеффри Чосера к «Кентерберийским рассказам».

В статье автор доказывает мысль о гибкой позиции наречий места и времени в современном английском языке с помощью контент-анализа текста средне-английского языка (пролог Джеффри Чосера к «Кентерберийским рассказам»).

Ключевые слова: наречия времени и места, предикат, субъект, контент-анализ, средне-английский язык.

Olena Klymova. Function of adverbs of time and place in the text of Geoffrey Chaucer Prologue to "The Canterbury Tales".

In the article the author argues the positional flexibility of adverbs of time and place in modern English using the content analysis of the Middle English text (prologue to "The Canterbury Tales" by Geoffrey Chaucer).

Key words: adverbs of time and place, the predicate, subject, content analysis, Middle English.

УДК 396

О. В. Ободзинська

ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ЛІТНІХ ДИТЯЧИХ ТАБОРАХ

У статті автор розкриває деякі аспекти проблеми виховання екологічної культури молодших школярів у дитячих оздоровчих таборах. Обґрунтовує необхідність здійснення екологічного виховання та пропонує доцільні форми педагогічної взаємодії для досягнення бажаного результату в умовах організації активного відпочинку дітей.

Ключові слова: екологічна культура, екологічне виховання, природоохоронна діяльність, програма дослідницької діяльності.

Постановка проблеми. Виховання екологічної культури молодших школярів – це проблема, яку варто розв'язувати не лише в процесі урочної

діяльності, під час викладання окремих навчальних предметів, але й шляхом організації позаурочної роботи з дітьми.

Сучасний учитель ставить перед собою важливе завдання – сформувати екологічно культурну особистість. Сприятливі умови для цього створює літній оздоровчий табір, де дитина має можливість, окрім оздоровлення, водночас збагатитися і новими знаннями, які відіграватимуть суттєву роль у становленні її особистості, зокрема у формуванні екологічної культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що вирішенню окресленої проблеми не приділялося раніше достатньо уваги і науковці мають досить широке поле для досліджень питань виховання екологічної культури молодших школярів у літніх оздоровчих таборах.

Мета статті. Автор ставить за мету з'ясувати, яким чином можна здійснювати екологічне виховання в літніх дитячих таборах та який вплив матиме діяльність такого типу на формування особистості дитини.

Виклад основного матеріалу. Змістовою лінією роботи табору є формування, починаючи із шкільного віку, дбайливого ставлення до живої природи й усвідомлення свого місця в ній [1, с. 7].

Для того, щоб організувати природоохоронну роботу в таборі відпочинку, необхідно заздалегідь приготуватися до неї, скласти чіткий план, закупити необхідне обладнання і матеріали [2, с. 100].

Планування роботи табору складаємо за такими розділами:

– екологічні дослідження та практичні дії щодо поліпшення навколишнього середовища;

– розвиток допитливості і пізнавальної (дослідницької) діяльності;

– національне виховання;

– естетичне виховання;

– розвиток культури спілкування;

– фізичне виховання, валеологічна та туристична робота.

У таборах відпочинку дітей створені сприятливі умови для безпосереднього спілкування з рідною природою. Табори розташовані в мальовничих куточках нашої країни, у заповідних місцях. Тому знайомство з рослинами, спостереження за тваринами легко здійснювати саме в літній період.

У таборах відпочинку рекомендується організовувати гуртки юннатів, проводити екскурсії, вести природничі, журнали тощо.

Особливість роботи гуртка у таборі відпочинку полягає в тому, що він формується на короткий час зі школярів різного віку. У його складі діти, різні за віком та рівнем підготовки, із всебічними інтересами.

Із кожним учнем педагог повинен провести детальні бесіди, у процесі яких він уточнює інтереси і нахили дітей, щоб дати їм короткочасні доручення. Після цього педагог-натураліст складає

календарний план роботи гуртка на зміну. У такому календарному плануванні повинні бути враховані два моменти:

а) відповідність змісту плану інтересам і нахилам дітей, що ґрунтуються на результатах індивідуальних бесід;

б) узгодженість змісту із загальним табірним календарним планом, що передбачає участь дітей - членів гуртка - не лише у проведенні, але й у підготовці табірних природоохоронних заходів.

Програма гуртка повинна обов'язково включати вивчення Червоної книги України та сприяти поширенню цих знань серед інших школярів табору.

Особливо важливими є практичні заняття, що закріплюють матеріал, підтверджують ті чи інші теоретичні положення. Для цього можна проводити *дослідницькі завдання* такого плану:

– провести паспортизацію водойм (річок, ставків, джерел), дослідити якість води, її об'єм, глибину, площу, водяну рослинність і тварин, які заселяють водойми;

– виявити джерела забруднення водоохоронної зони, з'ясувати причини забруднення;

– допомогти лісникам в очищенні лісів від сухостою, у прополюванні культур у розсаднику, у вирощуванні саджанців, у складанні описів лісів;

– провести облік і охорону мурашників;

– встановити догляд за квітниками;

– виявити місця концентрації медоносних рослин та подбати про їх охорону тощо.

Під керівництвом гуртківців доцільно створити фенологічну службу. Фенологічні спостереження сприяють усвідомленню учнями основних закономірностей природи, осмисленню її значення у житті людини. Водночас у ході спостережень школярі переконуються в тому, який вплив здійснює людина своєю господарською діяльністю на навколишнє середовище. Виховання в учнів любові й бережливого ставлення до природи, відчуття її краси передбачає прищеплення дітям навичок високої культури спостережень, дослідження природних явищ та об'єктів. І тут важливі не лише правильна організація процесу спостережень, а й обов'язкове наукове опрацювання їх результатів та узагальнення разом з керівником гуртка. Спільно з табірним прес-центром члени природничого гуртка можуть випускати газети або вести рубрику в загальнотабірній газеті [3, с. 64].

Спортивно-оздоровча та туристська робота в таборі передбачає оволодіння способами виживання в дикій природі. Численні спортивні змагання, свята, «Робінзонада», туристичний маршрут дозволяють оздоровити, загартувати дітей, навчити бачити в природі союзника [1, с. 8].

Традиційною стала діяльність у таборах відпочинку зелених патрулів, організація трудових десантів.

Табори проводять навіть окремі тематичні зміни екологічного спрямування з метою більшого привертання уваги до проблем навколишнього середовища. Наприклад, дитячий оздоровчий табір «Берег», що знаходиться в Криму, у 2011 році вперше проводив екологічну зміну «Земля у нас одна». З метою формування екологічної культури дітей кожного дня як на рівні окремого загону, так і на рівні табору в цілому, організовувалась низка заходів. Загальнотабірні заходи («Розвідка», «Тропа довіри», екологічний десант «Збережемо природу Криму», конкурс агітбригад «Земля у нас одна», гра «Туристичними тропами», конкурс знавців «Заповідні місця планети», виставка робіт з природних матеріалів, трудові десанти, фотополювання) урізноманітнювали вільний час дітей, дозволяли отримувати користь від відпочинку у таборі. Разом діти мали можливість виявити своє ставлення до оточуючого середовища та проблем, пов'язаних із його забрудненням.

Не один рік на базі Міжнародного дитячого центру «Артек» організовується контрольнотуристичний маршрут (КТМ). З метою підготовки до його проходження діти в ігровій формі отримують знання про правила виживання на природі, засвоюють основи екологічно доцільної поведінки. Природа Криму дозволяє створити для дітей оптимальні умови, в яких вони зможуть проявити свої знання, вміння, логічне мислення під час проходження КТМ. Така діяльність не тільки допомагає отримати дітям значний обсяг екологічних знань, необхідних для життєдіяльності, а й сприяє згуртуванню тимчасового дитячого колективу.

Пришкільні табори також передбачають екологічний напрямок виховання у плануванні власної діяльності. Обов'язковим є проведення «Дня здоров'я» чи «Дня довкілля», які мають на меті звернути особливу увагу до питань, що стосуються екологічної освіти та виховання. В умовах пришкільного табору доцільними формами роботи є бесіди, мандрівки, екологічні акції, КВК, екскурсії, ігрові марафони тощо.

Ефективною формою роботи є також тимчасові лісництва. Молодші школярі з радістю беруть участь у їх діяльності, у разі правильної мотивації вони прагнуть принести якомога більше користі своєю посильною працею.

Висновки. Таким чином, правильно організована робота в літніх оздоровчих таборах, на нашу думку, створює оптимальні умови для інтелектуального, фізичного розвитку школярів, сприяє розвитку дослідницької діяльності, організовує дитину в побуті, робить її вчинки відповідальнішими, відновлює фізичні сили дитини, закріплює теоретичні знання на практиці, виховує дух колективізму, згуртованості, сприяє формуванню діалогу «дитина – природа», вивченню природи України,

виховує патріотизм та формує основи екологічної культури молодших школярів.

Список використаної літератури

7. Віркун В. О. Організація дозвілля учнів у літніх екологічних наметових таборах / В. О. Віркун // Класному керівнику усе для роботи. – 2009. – № 7. – С. 7–13.

8. Лісовець О. В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України : [навч. посіб.] / О. В. Лісовець. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 256 с.

9. Майрук М. Робота з охорони природи у таборах відпочинку // Позакласна робота з природознавства: 1-4 класи : [посібник для вчителя] / М. Майрук. – Тернопіль, 2004. – С. 62–72.

Ольга Ободзинская. Воспитание экологической культуры младших школьников в летних детских лагерях.

В данной статье автор раскрывает сущность проблемы воспитания экологической культуры младших школьников в детских оздоровительных лагерях, объясняет необходимость осуществления такой работы и предлагает целесообразные формы организации педагогического взаимодействия для достижения желаемого результата в условиях организации активного отдыха детей.

Ключевые слова: экологическая культура, экологическое воспитание, природоохранная деятельность, программа исследовательской деятельности.

Olga Obodzynska. Ecological upbringing of the junior researches in summer camps.

In this article the author reveals the essence of the problem of educating younger pupils ecological culture in children's camps, explains the need for such work and provides appropriate forms of educational interaction to achieve the desired result in terms of active recreation for children.

Key words: ecological culture, environmental education, environmental activities, scientific research program.